

Hodně důležitý cvik, který by měl zvládat každý pes, je sednutí na povel. Nejedná se jen o prosté sednutí. Správně připravený pes na přivolání přiběhne a sedne si před svého pána, správně připravený pes předává aport vsedě a celá řada vůdců na svých psech vyžaduje, aby, když jdou vedle nohy na vodítku nebo bez vodítka, si v okamžiku, kdy se vůdce zastaví, sedli u jeho nohy.

Cvik „sedni“ je celkem jednoduchý a snadno se ho naučí úplně malé štěně. Může se nacvičovat na vodítku nebo bez vodítka. V prvním případě připneme psovi vodítko k obojku, psa pochválíme, abychom upoutali jeho pozornost, a dáme povel „sedni!“. Pravou rukou vytahujeme vodítko směrem nahoru a tím vlastně psovi nadzvedáváme hlavu a přední část těla a levou rukou mu tlačíme na

zadeček tak dlouho, až si sedne. Ono to vytahování hlavy nahoru vlastně psa k sednutí nutí. Následovat by měla pochvala a vhodná je i odměna ve formě pamlsku. Někdo nacvičuje cvik bez vodítka a pouze tak, že po vydání povelu tlačí psovi na zadeček tak dlouho, až si sedne. Povel „sedni“ nacvičujeme nejdříve doma v klidu, pak postupně přecházíme ven a nakonec jej procvičujeme i v rušnějším prostředí. Během krátké doby si pes, zvláště pokud je pravidelně odměňován, na povel rychle sedá. Pak je možné přejít od sedání u nohy k sedání před vůdcem. Pěkně srovnáme stojícího psa tak, aby byl hlavou přímo k nám, a dáme povel. Pokud si pes nesedne, pomůžeme mu rukou. Postupně k ústnímu povelu můžeme přidat posunek ve formě zvednutého prstu a např. ještě syknout (tss). Pokud je práce vůdce důsledná, trpělivá a nepostrádá chválení a pamlsky, i malé štěně si brzy sedá jen na pokyn prstem nebo na syknutí. Musíme ale vždy cvičit jen chvilku a pak nechat psa proběhnout. Ani děti přece nebaví se dlouhou dobu učit jednu věc a i děti si mezi učením potřebují trochu odpočinout, proběhnout se nebo si pohrát s kamarádem. I cvik „sedni“ je ale potřeba opakovaně procvičovat i v době, kdy si myslíme, že jej pes již krásně zvládá. Naučené věci se snadno zapominají.

Mnohá ještě důležitější než sednutí je lehnutí na povel. Trochu se rozcházejí názory na to, jaký povel bychom, když chceme, aby si pes lehl, měli použít. Někdo se spokojí s českým „lehni“, jiným se víc líbí povel „k zemi“ a myslivci velmi často používají anglické slovo „down“ [daun]. U loveckých psů je požadovaná při povelu „lehni“ trochu jiná poloha, než např. u psů služebních. Lovecký pes nejenže leží, ale hlavu si musí položit mezi přední běhy tak, aby mu nevyčívala nad tělo. Povel „lehni“ se opět nacvi-

čuje na vodítku nebo bez něj. V prvním případě dáme psovi povel „sedni!“. Když ho vykoná, následuje povel „lehni“. Pravá ruka táhne vodítko směrem dopředu a k zemi, levá tlačí psovi na kohoutek (to je místo, kde přechází krk do hřbetu) do té doby, než si lehne, tedy než se dotkne spodní částí hrudníku země. Pak mu ještě do požadované polohy mezi běhy srovnáme hlavu. Pokud nacvičujeme cvik bez vodítka, přitlačujeme pravou rukou k zemi hlavu nebo mu dopředu táhneme přední běhy a levou rukou opět tlačíme na kohoutek. Pokud se nám podaří psa správně položit, pochválíme jej a odměníme pamlskem. Opět napřed cvičíme doma v klidu, a když pes povel zvládá, přejdeme k nácviku ven a do rušnějšího prostředí. Zase musíme dbát na to, abychom psa neotrávili a dát mu možnost se mezi cvičením proběhnout a uvolnit. Pokud pes dobře zvládá cvik na základě slovního povelu, přidáme zvednutí ruky a např. dlouhý hvizd píšťalkou. Je-li cvik dobře zažitý, stačí dlouze písknout a pes, který je několik metrů před námi, si, když uslyší dlouhé písknutí své píšťalky, okamžitě předpisově lehá.

Když pes dobře zvládá povel „lehni“, je možné přejít k dalšímu velmi důležitému cviku, a tím je odložení psa. Každý pes by měl umět na povel na svého pána v klidu někde počkat. Důležité to je i u loveckých psů. Začíná se s výcvikem na vodítku. Psovi dáme povel „lehni!“, a když jej uposlechne, následuje povel „zůstaň!“ nebo „čekaj!“. Sami chvilku zůstaneme vedle ležícího psa stát, a pokud by se začal zvedat, znovu jej položíme. Po správně provedeném cviku následuje pochvala. Ze začátku necháváme psa ležet jen krátkou dobu a snažíme se, aby si nezvykl po povelu „zůstaň“ se zvedat. Postupně dobu odložení prodlužujeme a vzdalujeme se např. na délku vodítka od psa. Nacvičovat můžeme i na barvářském řemeni, který je vlastně několik metrů dlouhým vodítkem. Když pes zvládá odložení na vodítku, cvičíme se psem bez vodítka. Postupně od psa odcházíme na několik minut, a když pes cvik dobře zvládá, ještě se před ním někde schováme. Dobře připravený pes vydrží vleže čekat na svého vůdce i půl hodiny, aniž by při tom nařikal, nebo se snažil utéct. A jedna dobrá rada na závěr. Pokud pes odložení opravdu dobře nezvládá, není vhodné jej z něj přivolávat. Rozumný vůdce psa odloží, a když s cvikem končí, vrátí se pro něj. Pokud by se pes sám zvedl a šel za svým pánem, je třeba jej vzít zpátky na místo, odkud odešel a znovu jej na krátkou dobu odložit. To je příklad důslednosti, která např. při odložení znamená, že pes nebude za námi utíkat. Není přece hloupý a brzy zjistí, že pokud ze svého místa odejde, pán ho na něj zase vrátí. Brzy také zjistí, že ho pán nikde nenechá, vždy si pro něj přijde a určitě s sebou přinese něco dobrého.

